

Metodika úkonů pečovatelské služby (aktualizace k 1.7.2024)

Základní činnosti jsou poskytovány v souladu se zákonem 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhláškou č. 505/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Základní činnosti jsou hrazeny přednostně z přiznaného příspěvku na péči. Přesáhne-li sjednaný rozsah služeb částku příspěvku, hradí se tento rozdíl z příjmů uživatele.

Fakultativní činnosti jsou úkony poskytovány nad rámec zákona o sociálních službách. Jedná se o úkony, jejichž smyslem je zvýšit životní standard uživatele nad rámec, garantovaný mu zákonem. Fakultativní činnosti jsou vždy za úhradu, která může být poskytovatelem stanovena až v plné výši nákladů na tyto služby.

Základní sociální poradenství

Toto poradenství je poskytováno bezplatně a je zaměřeno na osoby, které se dostaly do nepříznivé sociální situace a potřebují se zorientovat v možnostech, jak nastalou situaci řešit.

Zahrnuje například poradenství při výběru vhodné sociální služby, informace o právech a povinnostech uživatelů sociálních služeb, možnosti sociálních dávek, event. dávek nemocenského pojištění, kompenzačních pomůckách, úpravě domácího prostředí, apod.

Poradenství poskytuje uživatelům sociální pracovnice na adrese Borotín 43 a to buď rozhovorem po telefonu, nebo osobně v kanceláři sociální pracovnice. Schůzku je třeba domluvit předem telefonicky na čísle 725 088 010. Vyžaduje-li to situace, navštíví sociální pracovnice uživatele v jeho domácnosti.

Základní činnosti pečovatelské služby

Pomoc při zvládání úkonů péče o vlastní osobu

Pomoc a podpora při podávání jídla a pití

Úkon je prováděn u uživatelů služeb, kteří si vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a snížené soběstačnosti nejsou schopni jídlo nebo pití sami podat a přijmout. Jídlo je podáno v případě potřeby uživatele tak, aby bylo umožněno jeho vhodné přijetí (nakrájeno na kousky, mixováno). K podání pití jsou využívány vhodné nádoby (hrnky, lahve na pití). Jídlo a popř. pití podává uživateli pracovník přímo do úst. U uživatelů, kterým je poskytován tento úkon, je nezbytné dbát na dodržování pitného režimu.

Pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek

Je prováděn u uživatelů, kteří se vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a snížení soběstačnosti nejsou schopni sami obléknout.

Nachystání oblečení nebo výběr oblečení ve spolupráci s uživatelem, oblékání a svlékání, přidržení oděvu při oblékání a rozepínání knoflíků, zipů, obouvání a zavazování obuvi, nasazování protéz, kýlních pásů, bandáž končetin jako prevence trombózy.

Pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru

Pracovník pomáhá uživateli při orientaci, samostatném pohybu formou přímého doprovodu (uživatel se drží pracovníka) nebo nepřímého doprovodu (pracovník pokyny směřuje uživatele, otvírá a zavírá dveře). Úkon také zahrnuje převoz klienta po chodbě na mech. vozíku apod.. Uživateli jsou doporučeny, případně zajištěny kompenzační pomůcky – hůlky, berle, speciální chodítka.

Pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

Úkon je prováděn u uživatelů služeb se sníženou pohyblivostí.

U částečně mobilního člověka – pomoc při zvedání, přistavení vozíku, přidržení při přesedání na vozík. U plně imobilního člověka – úkon je poskytován pouze za pomoci zvedáku, popřípadě za pomoci druhé osoby (druhého pracovníka).

Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu

Pomoc při úkonech osobní hygieny

Koupel/sprchování v domácnosti: Provádí se tam, kde koupelna vyhovuje dispozičně stavu klienta. Jsou použity uživatelské vlastní hygienické potřeby, žínky, ručníky, hřebeny a nůžky na nehty. Úkon zahrnuje: napuštění vany, zajištění protiskluzové podložky, sedačky do vany, podporu uživatele při vstupu a při výstupu ze sprchového koutu, pomoc při opláchnutí a osušení uživatele, vypuštění vany, výměnu hygienických pomůcek.

Pomoc při základní péči o vlasy a nehty

Základní péče o vlasy zahrnuje umytí, vysušení a učešání vlasů za použití hřebenu a fén klienta. Mytí vlasů probíhá v rámci koupele. Pracovnice může odmítnout použít uživatelův fén, pokud je poškozený a byl by tak ohrožen její život nebo zdraví.

Tento úkon zahrnuje i holení vousů, a to pouze za použití pomůcek patřící klientovi.

Základní péče o nehty zahrnuje ostříhání a zapilování nehtů na ruku nástroji uživatele. Péče o nehty na nohou je v kompetenci pedikérky.

Pomoc při použití WC

Pomoc při svlečení šatů, odstranění pleny nebo plenkových kalhot, přidržení uživatele při usedání na mísu, otření po vykonané potřebě, pomoc při vstávání, vložení pleny nebo nasazení plenkových kalhotek, oblečení prádla a kalhot. Při použití hygienického křesla vynesení, umytí a dezinfekce nádoby. Úkon zahrnuje i pomoc uživateli při manipulaci

s močovou láhví, výměnu sběrného sáčku, vypuštění moče ze sběrného sáčku. Úkon provádí pracovníce v ochranných rukavicích.

Poskytnutí stravy nebo pomoc při poskytnutí stravy

Dovoz nebo donáška jídla

Pečovatelská služba zajišťuje dovoz oběda ze stravovacího provozu (ZŠ a MŠ Borotín, popř. od jiného poskytovatele).

Odhlášení nebo přihlášení oběda je třeba provést nejpozději do 13 hodin předešlého dne, V případě, že nedojde k odhlášení oběda, je uživatel povinen cenu oběda včetně dovozu uhradit.

Pomoc při přípravě jídla a pití

Uživatel si připravuje jídlo a pití sám ve vlastní domácnosti z vlastních surovin. Pracovník asistuje při přípravě jídla. Úkon zahrnuje i nachystání jídla z přivezeného termoportu.

Příprava a podání jídla a pití

Pracovník sám nachystá jídlo ze surovin uživatele v jeho nádobí a zařízení (vaření čaje, kávy, ohřívání v mikrovlnce, krájení jídla).

Pomoc při zajištění chodu domácnosti

Běžný úklid a údržba domácnosti

Úkon zahrnuje: vysávání, zametání, vytírání na mokro, utírání prachu, vyklepání předložek, ometení pavučin, úklid prádla do skříně, ve skříní, umytí, utření a úklid nádobí, otření pracovní plochy, linky, umytí dřezu, úklid nakoupených potravin, vynesení odpadků, umytí wc, sběrné nádoby, umyvadla, vany, sprchového koutu, zalévání květin, převlékání postelí, větrání.

Pokud dojde ke znečištění wc a uživatel není schopen sám znečištění odstranit, je proveden úklid v rámci drobné údržby domácnosti. K úklidu jsou používány čisticí prostředky a spotřebiče uživatelů. Je možné použít spotřebiče organizace.

Údržba domácích spotřebičů

Jedná se o základní péči o domácí spotřebiče – umytí sporáku, mikrovlnné trouby, varné

konvice, telefonu pračky, odmrazení a omytí chladničky a mrazničky, výměna sáčků ve vysavači. Pracovníce nejsou oprávněny provádět jakékoliv opravy spotřebičů. Na závady jsou povinny upozornit uživatele.

Pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti

Zahrnuje: úklid po malování, sezónní úklid (mytí a leštění nábytku a dveří, mytí radiátorů, vysmýčení stěn a stropů, otření prachu na skříních, kuchyňské linky, úklid ve spíži, ve skříních, omytí dekorálních předmětů, osprchování květin, omytí obkladů v kuchyni a v koupelně, sundání a věšení záclon a závěsů, úklid společných prostor). Mytí oken zajišťuje komerční úklidová firma nebo jsou okna z důvodu bezpečnosti

pracovník po domluvě s uživatelem umyta ze země stěrkou. Jsou využity čisticí prostředky uživatele.

Donáška vody

Tento úkon je poskytován pouze v případě náhradního zásobování vodou z důvodu havárie dodávky vody. Uživateli je doneseno jen nezbytné množství vody pro pokrytí potřeb vaření, opláchnutí nádobí, základní hygieny a splachování WC.

Topení v kamnech, včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení

Úkon zahrnuje: donášku uhlí a dříví do bytu uživatele, nikoliv skládání uhlí a sekání dříví. Před topením v kamnech musí být pracovníce důkladně seznámena s jejich obsluhou. Údržbou topných zařízení je myšleno základní očištění povrchu, vymetení a vynesení popela. Nádobu na popel musí být kovová a dostatečně velká. Úklid kolem kamen je účtován jako „běžný úklid“.

Běžné nákupy

Zahrnuje: sepsání nákupu dle požadavků uživatele služby, popřípadě telefonická objednávka nákupu, obdržení finančního obnosu určeného k nákupu od uživatele, cesta do obchodu a z obchodu, vlastní nákup, vyúčtování nákupu, předání účtenky, vrácení peněz.

Velký nákup

Zahrnuje: Je definován jako nákup věcí těžších jak 3 kila. Velký nákup je vykazován v úkonech nikoliv v hodinách.

Praní a žehlení ložního a osobního prádla v domácnosti uživatele

Prádlo je práno v domácnosti uživatele za použití jeho zařízení, přístrojů, prostředků. Úkon zahrnuje roztřídění prádla, vložení do pračky, pověšení prádla, sběr suchého prádla, žehlení, skládání a uložení prádla do skříně. Pokud uživatel požaduje jen jednotlivé kroky úkonu, jsou účtovány jako položka „Běžný úklid“ v časové sazbě.

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Doprovázení dospělých

Zahrnuje: doprovod k lékaři, na úřady, na nákupy, do provozoven veřejných služeb. Zahrnuje doprovod pěšky, služebním autem poskytovatele nebo sanitním vozem do místa, kde je uživateli poskytována péče nebo kde se dané záležitosti vyřizují. Domluvit je třeba s časovým předstihem, min. 10 kalendářních dní. V případě, že se jedná o doprovod s předpokládaným časem nad 2 hodiny, může jej poskytovatel odmítnout z aktuálních kapacitních důvodů.

V případě doprovodu k lékaři pracovník:

- čeká po celou dobu, než je uživatel vyšetřen, pokud není předem domluveno jinak, a následně doprovází uživatele zpět

- po dohodě s uživatelem zařídí náležitosti potřebné pro zajištění doprovodu (např. kompenzační pomůcky, dohodne způsob komunikace, apod.)
- pokud si v místě jednání např. lékař nebo úředník, apod. přeje, aby doprovod odešel, řídí se pracovník pokyny uživatele
- při doprovodu dodržuje pravidla komunikace s osobami se smyslovým postižením
- při doprovodu dbá na bezpečný pohyb uživatele.

Pomoc při zajištění bezpečí a možnosti setrvání v přirozeném sociálním prostředí:

Dohled nad jednáním osoby závislé na pomoci

Cílem této činnosti je zajistit bezpečnost klienta, předcházet nebezpečným situacím a reagovat na ně, podpořit jeho soběstačnost v maximální možné míře v každodenních aktivitách a činnostech a poskytnout klientovi pocit jistoty a stability.

Jedná se o osobní návštěvu pracovníka v domácnosti, při které dojde ke kontrole klienta a stavu domácnosti, případně zjištění potřeb.

V rámci úkonu může být proveden dohled nebo asistence při užití léků nebo měření tlaku/krevního cukru. Pracovník není oprávněn léky sám chystat, pouze asistuje při jejich požití, tzn. pomůže otevřít dávkovač, podá vodu na zapití, pomůže uložit dávkovač na stanovené místo, pomůže odečíst hodnoty na tlakoměru, nebo glukometru, vypustí močový sáček. Není oprávněním pracovníka provádět ošetrovatelské úkony, dávkovat léky nebo kontrolovat správnost nachystaných léků.

Jako podpora setrvání v přirozeném prostředí jsou vykonávány činnosti, které klientovi pomáhají při orientaci ve struktuře denních činností a při vykonávání aktivit a zálib, kterými se doposud zabýval, a jsou pro jeho život důležité.

Dohled je možno realizovat i mimo bydliště klienta jako součást doprovodu klienta na procházku. Může se jednat i o přítomnost pracovníka v rozsahu více hodin, je-li to nezbytné pro bezpečí klienta a podporu jeho samostatnosti.

Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:

Pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů

Služba poskytuje pomoc klientům při komunikaci s úřady, institucemi a dalšími subjekty, aby mohli efektivně uplatňovat svá práva a oprávněné zájmy.

Tato pomoc je zaměřena na zajištění informovanosti klientů, podporu při vyřizování jejich záležitostí a konkrétní pomoc při vyplňování formulářů, při přípravě písemných žádostí,

dopisů, vyplňování tiskopisů, asistenci při telefonické nebo elektronické komunikaci s úřady a dalšími institucemi poskytujícími veřejné služby a jiné související úkony.

Cílem této pomoci je posílení samostatnosti klientů a jejich schopnost hájit své zájmy. Nejedná se o poskytování právního a odborného poradenství.

Pomoc při vyřizování běžných záležitostí

Služba poskytuje klientům pomoc při vyřizování běžných záležitostí, které mohou zahrnovat osobní, domácí, administrativní a další každodenní úkoly. Tato činnost je zaměřena na podporu klientů při udržování jejich soběstačnosti a kvality života.

Úkon zahrnuje poskytování informací o dostupných službách a zdrojích, vysvětlení postupů a kroků pro vyřizování běžných záležitostí, správu pošty a vyřizování osobní korespondence, pomoc s užíváním technologií (telefon, počítač, internet), podpora při orientaci ve veřejné dopravě.

Úkon zahrnuje např. pomoc při vyplňování jídelních lístků, objednávání a odhlašování obědů, asistence při objednávání služeb lékaře/kadeřnice/pedikérka apod.), objednávky léků a dalšího zboží, nebo při osobní, telefonické nebo elektronické komunikaci s institucemi, komerčními službami a blízkými osobami.

Fakultativní činnosti:

Dovoz autem poskytovatele

Zahrnuje: pomoc s nástupem a výstupem uživatele z vozu, manipulaci se zavazadly uživatele, vlastní jízdu autem. Pracovník musí uživatele připoutat.

Zapůjčení kompenzačních pomůcek

Používání kompenzačních pomůcek nám v případě potřeby pomáhá fungovat v běžném životě co nejpohodlněji, a to i navzdory zdravotním omezením.